

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
v upravljalstvu prejeman:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	14—	7—	3—	
	5:50		1:30	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vnuh dan sveder izveniši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petdnevnostna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zakladi vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7:50	3:00	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 34.

Italijani so obstreljevali Trbiž.

ITALIJANI OBSTRELJUJEJO TRBIŽ TER SO OBNOVILI SVOJE LJUTE NAPADE PRI BOVCU, KJER BOJI ŠE TRAJAJO. SICER SO BILI TUDI VČERAJ ITALIJANSKI NAPORI POVSODI BREZ-USPEŠNI.

Dunaj, 17. septembra. (Kor. ur.) Uradno razglašajo:

Italijansko bojišče:

Natirolski fronti so se včeraj zopet na mnogih krajih vršili artiljerijski boji. Popoldne je postal sovražni ogenj proti visoki planoti Lavarone in Folgaria lutejši. Danes po poldnevi je napadla močnejša italijanska pehota Monte Coston in naše pozicije, severno od tega obmejnega hraba. Ti sunki so bili z znatnimi izgubami za napadalce odbiti.

V koroškem obmejnem ozemlju je razvijala sovražnikova artiljerija živahno delovanje proti prostoru Trbiž. Dalekonosni topovi so obstreljevali ta kraj ter zlasti tamkajšnje bolnišnico iz pozicij blizu obmejnega sedla Somdogna.

Ob primorski fronti je začel sovražnik zopet napadati prostor pri Bovcu. Več italijanskih sunkov je bilo odbitih. Boji pa še niso končani.

Dalje navzdol ob Soči do vstevši gorjsko mostišče vlada razmeroma mir. Nekateri kraji južno od Gorice ter ob severo - zapadnem robu Doberdobske planote so se nahajali pod živahnim sovražnim topovskim ognjem. Zapadno od Sv. Martina smo kakor vedno preprečevali italijanske približevalne poskuse.

Nomešnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

Prestolonaslednik na italijanski fronti.

Korespondenčni urad javlja z Dunaja, da se poda prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef za dalj časa na jugo - zapadno bojišče in to na izrecno željo cesarjevo. Navzočnost vzvišenega dediča habsburške krone bo našim junaškim četam ne le vzpodbuja k nadaljini

hrabrosti in vztrajnosti, temveč tudi očiten izraz najvišjega priznanja za dosedanje njihove čine.

Z ITALIJANSKEGA BOJIŠČA.

Boji v prostoru Tolmin - Bovec so se pričeli znova. Pričakovati je velikega italijanskega napada okoli Trbiža. Primorsko ozemlje je stalno pod živahnim artiljerijskim ognjem sovražnika. Napadi italijanske pehote pa ne dosegajo več one silovitosti, s katero so se bojevali Italijani v velikih bitkah pri Gorici, ki so imele za Italijane tako katastrofalne posledice. V posameznih višjih odsekih naše tirolske fronte zadobiva vojna vedno bolj značaj bojevanja malih detašmajev in patrulj. Zima, ker se ne more hoditi po raznih večjih odsekih, izključuje večje operacije.

»Pester Lloyd« poroča med drugim: »Na italijanskem bojišču so se vršili dne 14. septembra, in sicer na koroški in soški fronti, za nas jako ugodni boji. Naše čete so vzele sovražniku Findenigkofel. Nahaja se ob italijanski meji, 12 kilometrov vzhodno od Plöckenskega prelaza. Visok je 2021 metrov in obvladuje italijanski dolini Cercevesa in Lanza.

V bovškem ozemlju se nahajajo, kakor je posneti iz uradnih poročil, naše glavne postojanke na višinskih črtah: Rombon - Svinjak - Javorček - Vršč - Krn. Obvladujejo Koritniško in Gorenjesko dolino. Dne 14. septembra so ponovili Italijani, po artiljerijski pripravi, svoje napade na Javorček in Vršč, pa so bili zopet krvavo odbiti. Na tirolski fronti so streljali Italijani brezuspešno na naše pozicije.

Dunaj, 17. septembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana: »Dan 14. septembra nam je prinesel na karniško - julijski fronti velik uspeh. Posrečilo se nam je po burnem boju na fronti štirih kilometrov vzeti sovražne visoke pozicije. Findenigkofel in Cima de Onardis sta od 14. septembra opoldne dalje v naših rokah. Ti, jako močno utrjeni poziciji sta bili od početka vojne v rokah sovražnika. Dočim odhaja sovražnik iz vednih napadov na raznih delih

fronte vedno s krvavimi glavami, in so vsi njegovi napadi se izjalovili z najtežimi izgubami zanj v ognju naših vojakov, je nam prinesel prvi dan, ko smo začeli napadati na enem mestu fronte, takoj polen uspeh. Naše izgube v tem boju so bile nad vse pričakovane majhne. Dne 14. septembra popoldne je poskusil sovražnik po luti artiljerijski pripravi iz vseh kalibrov, še enkrat napasti našo pozicijo na Vršču. Napad je zadela ista usoda, kakor poprejšnje; razbil se je v našem ognju z velikimi izgubami.

Uspehi naših zrakoplovcev.

Dunaj, 17. septembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana: Naši zrakoplovci obiskujejo, leteč nad gorami, 2000 metrov visokimi, zasedenimi od sovražnika, Italijane in prinašajo nam mnogo vredna poročila, Italijanom pa pošiljajo elegantne vizitnice iz ekrazita in železa. To je bilo delo prve vrste v tehniškem in osebnem oziru, kakršno so veččaki smatrali za nemogoče. Kake težkoče je bilo treba premagati, tega se ne more reči že danes.

Razočarani.

»Frankfurter Zeitung« priobčujo pismo nekega Italijana, ki se nahaja sedaj v Švici, na svojega nemškega prijatelja. Pravi: Italijanska vojna stranka je slikala avstrijsko armado za popolnoma demoralizirano in pobito, zdaj pa zadošča malo število Avstrijcev, da se uspešno upira enemu milijonu Italijanov. Stranka je obljubila, da Anglija olajša Italiji življenjske razmere, kakor hitro se Italija udeleži vojne, ali v resnici so te razmere vsak dan neznošnejše. Moke in sočivja je dosti, ali cene kruha, moke, masla in sladkorja so jako poskočile in je pričakovati, da na zimo zmanjka mesa.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

V Kataniji so aretirali nekega Angleža, ker so opažali v njegovi vili ponoči razne signale.

»Avanti« prinaša zopet celo dolgo vrsto imen junakov, ki so silili na vojno, sedaj pa se potuhnjeno drže na varnem. Nekateri hodijo okoli v uniformi, ali da bi šli na fronto, tega ne, delajo se bolne, v resnici pa so strahopetci. Med temi navaja list bivšega rimskega župana Nathana,

ki je že lansko zimo grmel proti Nemčiji in Avstriji in napovedoval neizogibno vojno, ali sedaj tiči lepo doma. »Avanti« našteva polno takih junakov iz 27. mest.

Potrujejo se vesti, da so Italijani pomaknili več svojih čet v Lombardijo. Italijanske čete so odšle tudi v Dardanele.

»Nuova Antologia« piše o finančnem položaju Italije, da finančno leto 1914/15 je bilo zaključeno dne 30. junija z 2640 milijonov lir plačil več napram dohodkom, z zaostanki znaša pasivno breme okoli 3 milijarde lir. Poravnati pa je tudi še nad 700 milijonov lir za vojno v Tripolitani. Dne 31. decembra bo primanjkljaja 6 milijard.

Seznane izgub in izkaze o vojnih stroških zahteva italijansko ljudstvo.

Socijalno - demokratični publicist, Cupnolio, piše v listu »Avanti«: »V Italiji ne sme suvereno ljudstvo ničesar izvedeti o resničnem stanju stvari na bojišču. Ne sme vedeti, koliko stane vojna na ljudeh in denarju. V tem mora bloditi, luč je dobra za fevdalne dežele, ne za demokracijo. Nemčija in Avstrija priobčujeta seznane izgub. Na Angleškem sporočajo iz spodnji zbornici ministri, koliko vojakov je padlo. Na Francoskem vlada ne izdaje oficijalnih številk, ali dovoljeno je časopisju, podajati račun, koliko francoskih vojakov je padlo, ali je ranjenih. Ali se more upati kak italijan, časopis priobčiti kaj takega? Vsek ve, kaj bi se z njim zgodilo. V drugih deželah so znani dosedanjji vojni stroški in dnevni izdatki, ali pri nas je vse tajno. Nekateri gospodarski pisatelji so skušili iz podatkov o stanju državnega zaklada vsak mesec preračunati, koliko je stroškov, ali niso mogli niti približno povedati, koliko nas stane vojna; povedati so mogli samo, kaj se plača mesečno, ne pa kaj se izda.

Barzilai v Neaplju.

Iz Chiassa poročajo, da Barzilai ne bo imel na dan 19. septembra določene govora v Neaplju, marveč šele 25. septembra. Barzilai se baje ne počuti dobro. — Že verjetno, da se ne počuti dobro, ker v italijanskem ljudstvu rase struja, ki je proti vojni, katera je prinesla Italiji že toliko škode in sramote.

Italija in Francija.

Italijanski parlamentarci Luzatti, Maggiorino, Ferraris, Rubini, Raineri, Arton in drugi so dospeli v vilo d' Este ob Kotskem jezeru, kjer bo sestanek s Francozi. Tu naj se pripravi ožja gospodarska, finančna, kolonialna in literarna zveza med Francijo in Italijo in naj se dožene metoda za skupno nasprotovanje nemškemu vplivu v katerikoli obliki. Dne 16. septembra so tja dospeli bivši francoski ministri Pichon, Barthoin, Hannoteaux in Tonillot ter drugi člani društva »France - Italia« in nekatere, direktno materijelno interesirane osebnosti. Kaže se, da se bo s francoske strani najprej delalo na lagljo pridobitev italijanskih delavcev in na varstvo interesov švicarskih Creuzot - tovarn, dočim žele Italijani najprej boljše carinske pogoje za izvoz svile, zboljšanje denarnega prometa in odpravo težav v genovskem pristanu. Vlade nimajo oficijalno nič opraviti s tem sestankom. Minister Barzilai pa vendar ni zamudil, poslati pozdravno brzojavko, v kateri pravi, da pomeni posvetovanje in pripravljanje za ožje intelektualne in gospodarske zveze med Italijo in Francijo še med trajanjem obudovanja vrednega odpora njih armad proti programu mednarodne nasilnosti, ohranitev, polnega zaupanja na skupno zmago, ki ne more izostati.

Kako je sedaj ob Soči.

V Podgori, 12. sept.

Predpoldne izbruhne nekoliko krat top. Popoldne čuješ isto, oglašajo se tudi ponoči. Daje Italijanom znamenje, da bdi, da ne spi. Ponoči se sliši tudi prasketanje pušk. Vojak na straži strelja. Strelja, da se mu prebude živci, da bi mu ne zaspali. Italijan, ki stoji na straži, vrne takoj. Morda je bil začel hudo preklinjati, ali zvižganje nad glavo ga je prisililo k molku, pritegne prst in ustrelj v noč. Niti se nam ne zdi, da je vojna, tudi ako smo vkopani 100 do 150 korakov drug od drugega. V Gorici je življenje kakor v mirnem času. Kak dan prileti kakšna granata in kak šrapnel, kakor da hoče reči: »Vedi, da nisi še v mirnem času, marveč v vojni.«

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. Leys.

(Dalje.)

»Da, prišel sem res povedat nekaj novega. Gre za smrt odvetnika Feliksa. Zapriseženci so izrekli, da je bil umorjen s strupom.«

»Tako!« je začuden vzkliknil mladi uradnik. »Ali so imeli zadostno podlago za tak pravorek?«

»Mislim, da ne. Tudi mrliški preglednik se je čudil temu pravoreku. Toda javnost je razburjena, javnost misli, da je bil Feliks zastrupljen, in zato je treba kaj ukreniti.«

»E, bežite! Kak sluga je prinesel pismo — stari gospod je bil bolhen — pa je dotičnega poslal po narkotično sredstvo. No in je pač malo preveč zaužil tega zdravila. Zdal pa so ti modri zapriseženci uganili, da se je zgodil umor. Par dni bodo zdaj časopisi pisali o tem umoru in prihodnji teden bodo pisali, da državne oblasti niso za nič, ker ne najdejo hudodelca, ki ga ni-kjer ni.«

»Da, tako je navadno. A v tem

slučaju je nekaj stvari, ki jih zapriseženec nisem povedal.«

»Povejte mi najprej, kar so izpovedali zaslusanci.«

Polijski nadzornik je prečital, kar si je bil zapisal pri obravnavi in Perowne ga je pazljivo poslušal in si sproti delal kratke beležke.

»Morda slutiti ta pisar Fane, kdo je bila tista dama, ki je obiskala Feliksa.«

»Ne, ta ni vedel ničesar povedati. Izprašal sem ga natančno. Tudi v knjigah odvetnika Feliksa ni nobena dama omenjena.«

»Ali je to tista stvar, ki je niste hoteli zaprisežencem povedati?«

»Ne, ampak ... «

V tem trenutku je vstopil v sobo sluga in je povedal, da je prišel gospod, ki želi s policijskim nadzornikom govoriti.

»Pridem koj,« je izjavil policijski nadzornik in obrnivi se zopet k uradniku, je rekel: »Tik poleg zofe, na kateri je ležal odvetnik Feliks, sem videl ležati na tleh odprto kovinasto škatljo. Pregledal sem v naglici v njej shranjene papirje in jo potem spravil v omaro. Ti papirji se tičejo rajnega sira Rikarda Boldona. Omenil sem samo to, ker zna morda v tem biti kak podatek za preiskavo.«

Uradnik se je nasmejnil in vi-

delo se mu je, da nima nič zaupanja v to navodilo.

»Ljubi gospod nadzornik, to je tako slaba podlaga za preiskavo, da še teže kake muhe ne prenese. Pokojni Feliks se je morda ravno s temi papirji pečal, ko ga je dohitela smrt. No, pa stvar lahko še natančne premislim. Če boste imeli jutri kaj časa odveč, pa se zopet oglasite.«

Polijski nadzornik je odšel, a se je hitro vrnil in pripeljal seboj malega, čokatega moža. Oba sta bila razburjena.

»Evo — tu je nova priča v slučaju, o katerem sva ravnokar govorila,« je rekel policijski nadzornik.

Uradnik je pričel ponuditi stol in jo je pozval, naj pove, kar ji je znano. Mož je povedal, da mu je ime Jonatan Davis in da ima v Holbornu lekarno. Dne 14. septembra je šel popoldne k obedu in je pustil svojega sina Herberta v lekarni. Sin, ki je sedaj nekaj bolan, mu je povedal, da je bil ob treh popoldne prišel v lekarno lep, velik gospod, oblečen v temnosivo obleko in kupil nekaj kokaina, češ, da ga rabi kot zdravilo. Na nesrečo pa je sin pozabil na predpis, da mora lekarnar zapisati ime in stanovanje vsakega kupca, kateremu proda kako strupeno zdravilo. Gospod Perowne je ježno udaril s pestjo ob mizo.

»Saj vem, da je to velik pregrešek,« je hitel lekarnar Davis, »in moj sin je tudi ves obupan, da se mu je to zgodilo. Povedal mi je takoj vse in čim se je razvedelo, da je odvetnik Feliks umrl vsled zastrupljenja s kokainom, sem šel takoj iskat gospoda policijskega nadzornika Clarkea.«

»Priznam, da ste storili, kar ste mogli. Ali bi Vaš sin spoznal tistega gospoda, ki je kupil kokain, če bi ga videl?«

»Rekel je, da bi ga koj spoznal; pozabil sem še povedati, da se je dotični gospod pripeljal z izvoščekom.«

»Potem je nekaj upanja, da ga izsledimo,« je menil policijski nadzornik.

»Res je tako,« je potrdil Perowne in obrnivi se k policijskemu nadzorniku, je rekel: »Napodite policijske agente, naj store, kar je mogoče, da najdejo dotičnega izvoščeka; morda pridemo potem tudi kupcu kokaina na sled.«

XV.

Kar je ukrenil policijski nadzornik Clarke, da bi izmed neštevilnih londonskih izvoščkov dobil tistega, ki je neznanega gospoda peljal k Davisovi lekarni po kokain, je bilo namenu jako primerno. Razpisal je namreč lepo nagrado. Že kol nasled-

nji dan se je na policiji oglašil izvošček, ki je izpovedal, da je dne 14. septembra peljal neko damo in nekega gospoda z Waterloo - kolodvoru v londonski okraj Chancery Lane. Na potu sta se ustavila pri neki lekarni, se v nji nekaj trenutkov mudila in se potem peljala naprej. Izstopila sta potem iz voza in izvošček pošteno plačala. Tudi je izvošček izpovedal, da dotične dame najbrže ne bi spoznal, tudi če bi jo videl, pač pa da bi takoj spoznal dotičnega gospoda.

Po tem naznanilu se je policijski nadzornik posvetoval s svojim predstojnikom, ki mu je dovolil, da najame izvoščeka in mu dodeli detektiva. Oba naj čakata in pazita na Waterloo - kolodvoru, če se morda ne prikaže gospod, ki je kupil kokain. To je bil sicer zelo malo obetajoč poskus, ali bil je edini, ki ga je zamogla policija ukreniti.

Minulo je nekaj dni, a čakanje na kolodvoru ni prineslo nikakega uspeha. V soboto pa se je izvošček opazujoč ljudi, ki so kupovali vozne listke, naenkrat zganil. Pogledal je pomembno v bližini stoečega detektiva in se potem približal visokemu gospodu ter ga ostro ogledoval. Sed je potem okrog njega in se približal detektivu.

(Dalje prihodajše.)

Neki dan je obiskal vojake v Podgori pred Gorico korni poveljnik z bivšim ministrom zunanjih poslov in s še nekoliko drugimi odličnimi gospodi. Pregledal je okope. Iznenadilo ga je, prav zadivilo, kake okope so napravili naši vojaki v kratkem času! Delali so dan in noč. Niso dremali, ker so pokusili, kaj pomeni granata težkega kalibra. Spočetka so padale po njih kakor dež. Oni so bili brez obrambe. Samo modro nebo nad njimi. Razvrstili bi se na deset korakov. Kogar zadene, zadene. Okopa, katerega so imeli, ni mogel braniti. Bila je za obrambo samo puška in topovi malega kalibra. Ako bi zadela težka granata, ostalo bi mrtvih kar po deset. Raditega, ven, po trebuhu se plazi po zemlji, puško naperi proti Italijanom in tako čakaj sovražnika! Težki, pretežki trenutki! Ali v trpljenju se spozna junake, kakor zlato v ognju. Odoleli so vendar vsemu italijanskemu besnilu. Poprej so bili vrgli po desetisoč šrapnelov in granat kake dneve na nas. Sedaj jih lahko stoindesetisoč. Ne plaše nas. Nekoč mi reče neki vojak: »Ali so neumni ti Italijani, Z onim denarjem, ki so ga izmetali v granatah in šrapnelih na Podgoro, bi bili mogli vsvo pokriti z zlatom. In svetila bi se oddale kakor nekoč kip Palade Atene. Vsak potnik bi pokazal s prstom: Glej, to so storili leta 1915. dobri Italijani! Avstrija jim je storila toliko dobrega in v zahvalo so pozlatili Podgoro pred Gorico in izbrali so si baš to mesto radi krasne, bogate okolice in čarovite Soče, ki je s svojo lepoto začarala vsa srca.« Tvoj tek je živ in je lahak, ko hod

deklet s planine... poje o njej Gregorčič. Pa je tudi res divna. Cloveškega srca ne bi prevzela nijedna lepota s svojim spevom, plesom ali posmehom, kakor to stori Soča s svojo milino in s svojim vijuganjem. Divni perivoj Evrope, giardino d'Europa, tako nazivljejo okolico Podgore. Dalje pravi prostovoljec: Boje bi bilo, da so tako napravili Italijani. Ali, da! Pokazali so se nehalne napram Avstriji. Podkupili jih je Anglež s svojim zlatom: »Ti, draga Italija! Evo ti zlata! Ti dodaj, kar imaš še svojega! Pretvori v topove in municijo. Izdaj svojega zaveznika, kakor Judež Kristusa, pa udari po njem!« In Italija je poslušala, pa se ljuto prevarala.

Tujec, ki pride danes na Kalvarijo, bo iznenaden. Po sledu vidi, da je bila nekoč tam gosta šuma. Vidi, kako so granate raztresale debela debela, pa so se jih vojaki poslužili. Utrdili so ž njimi svoje katakombe, pa tako, da so kos vsem granatam. Mogle so zadeti, se razbiti, ali do onega, ki je bil pod nasipom, niso mogle blizu. Pa one luknje v zemlji. Niti jazbec bi se ne vkopal tako. niti pajk bi ne izpletel take mreže. Tako po priliki poreče, ogledoval bo naokoli in divil se bo.

Korni poveljnik je pohvalil vojake. Vsakemu je dal roko, z vsakim govoril. Pohvali hrabrost polka. Pri odhodu reče: »Dokler ste vi tukaj, lahko mirno spim.« Vojaki: »Dokler je eden izmed nas živ, Italijana s puško sem ne bo! Brez puške mogoče, kakor jih je prišlo dosedaj že precej.«

Ruski navalili v vzhodni Galiciji razbiti.

RUSKI PROTINAPAD PRI BUCZACZU SE JE RAZBIL. LJUTI RUSKI NAVALI V VOLINSKEM TRDNJAVSKEM OZEMLJU.

Dunaj, 17. septembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Rusi so poskusili s protinapadom preprečiti učinek naših udarcev z boka, severo - vzhodno od Buczacza, o katerih smo včeraj poročali. Bili so poraženi. Naš artiljerijski ogenj je pri tem uničil sovražni oklopni avtomobil. Od 3 častnikov posadke sta bila 2 ubita, enega pa smo neranjenega vjeli. Od moštva so bili vsi na mestu ubiti, izvezemši šoferja, ki smo ga vjeli. V ostalem je bojevanje v vzhodni Galiciji in ob Ikvi znatno poenostavljeno. Položaj je ostal popolnoma neizpremenjen.

Z ozirom na to, da mu je nemogoče v tem ozemlju izvojevati uspehe, napada sovražnik v zadnjem času tem ljuete naše, v volinskem trdnjanskem ozemlju se nahajajoče vojne sile. Boji, ki so se tukaj včeraj vneli, še trajajo.

Ob Ščari ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

NAPREDOVANJE HINDENBURGOVE ARMADE PRI VILNEM. NEMŠKE ČETE SO PREKORACILE ŠČARO.

Veliki glavni stan dne 17. septembra.

Veliki glavni stan dne 13. septembra.

Vzhodno bojišče.

Armada skupina generala feldmaršala von Hindenburga.

Južno od Dvinska smo dospeli do ceste Vidsi - Godužiška - Komaj. Vidi smo osvojili danes po ljuetem boju od hiše do hiše. Severo - vzhodno, severno in severo - vzhodno od Vilna nadaljujemo naš napad. Položaj vzhodno od Olite - Grodna je v bistvu neizpremenjen.

Prekoračili smo Ščaro pri kraju istega imena.

Armada skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarškega.

Tudi tu so izsilile naše čete na več kraljih prehod čez Ščaro.

Armada skupina generala feldmaršala von Mackensena.

Očiščujemo močvirnata ozemlja severno od Pinske sovražnika.

Jugovzhodno bojišče.

Pri nemških četah ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Iz vojnega poročevalskega stanja javljajo: Ruski napadi na naše

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab javlja dne 14. septembra: Nemški naval v okolici jezer Pilstern in Sauken ter pri vasi Rekiški, zapadno od črte Jakobštad - Dvinsk, traja naprej. V okolici kolodvora Podbrodse smo odbili ponovne sovražne napade. Nemški napadi, zahodno od Podbrodsov, so se odlikovali po svoji sili. Na fronti od Oranov do vasi pri Kosovu je sovražnik previdno prodiral naprej proti vzhodu. Resnejši boji so se razvili tu pri vasi Mosti in Sejnjerki, zapadno od Slonina. Južno od reke Pine se je umaknila sovražna kavalerija do okolice, kjer se zliva Turija v Priplet. Pri Zvizdju blizu Derazna smo uspešno prekorali Gorin ter med boji prodirali. Pri tem smo vjeli cel avstrijski bataljon. Med Deraznom in Klevanom je prešel sovražnik v ofenzivo, ki pa smo jo ustavili. Z močnim protisunkom smo nato prodirali zapadno od Klevana ter smo vjeli v boju pri vasi Olešvan več kot 1300 sovražnikov. Zapadno od Višnjeveca ob gorenjem Gorinu so pregnale naše čete sovražnika iz vasi Kidomel ter okolice. Sovražnik se je zvečer naglo umakal ter je bil preganjan z velikimi izgubami tudi iz vasi Rostoki. Število dosedaj naštetih vjetnikov dosega 20 častnikov in 2000 vojakov. Naš ogenj je preprečil poskuse sovražnika, ki je prešel, da ustavi našo ofenzivo k protinapadom v okolici vasi Gontov in Dikovec. Tudi tu smo vjeli nad 100 častnikov in 7300 mož ter ugrabili 1 težki ter 6 lahkih topov, 4 municijske voze, 26 streljnih pušk in mnogo vojnega materiala. V Galiciji smo imeli pri zasledovanju od Sereta se umikajočega sovražnika nekaj vročih bojev pri vasi Gliadko, Lebow, Josefowka ter zapadno od Tarnopola in pri vasi Dzwiniacz, v okolici Zaleszykow. V bojih, ki so se vršili dne 12. septembra pri vasi Josefow in Dzwiniacz, smo vjeli več kot 2700 vojakov s 35 častniki in 4 strojnimi puškami. Število Avstrijev in Nemcev, ki smo jih vjeli od 20. avgusta do 12. septembra, je prekoračilo 40.000.

V Črnem morju so uničile naše, pred premogovnim ozemljem križajoče torpedovke, neki veliki parnik.

Ruska duma.

Ruska duma je odgojena in se bo sešla najbrže šele v novembru. Uradno se ni nič razglušilo, kaj je vzrok temu koraku, kombinacij pa je dosti mogoče. Iz Kodanja javljajo, da je odgojena duma, ker vlada neče ugoditi njeni želji, da se ministerstvo premeni, dalje, da so v liberalni večini dume nastala taka nesoglasja, da zna kmalu zopet razpasti. — »Lokalanzeiger« javlja: Komaj je večina dume poslala svoje zastopnike k carju v glavni stan, se je sešel ministerski svet in je po njem tudi ministerski predsednik Goremykin odpoval v glavni stan. Ministerski svet je razpravljal o tem, ali naj se vlada vkloni dumi, ali ne. Pokazala so se velika nasprotja. Goremykin in Šahovskij sta zastopala stališče, naj se zahteve dume kratkoma odklonijo in duma odgodi, vladi pa dajo diktatorske pravice. Ustanoviti se mora novo reakcionarno ministerstvo, da bo dne 20. septembra, ko se zbera zemstva in mestna zastopstva, položaj že pojasnjen. Car je sprejel najprej Goremykina, potem odposlanstvo dume in nato zopet Goremykina. Sodi se, da bo odgoditvi dume sledila brezobzirna reakcija. — »Kölnische Zeitung« pravi, da je odgoditev dume izreden dogodek, čigar pravi vzroki še niso jasni, ki pa bo v vsakem slučaju vplival na notranje razmere Rusije in morda tudi na vojno.

Položaj v Petrogradu.

Poročajo, da namešča vojna uprava v Petrogradu vojaštvo po zasebnih hišah in to iz previdnosti, ker se je vsak dan bati nemirov. Vznemirjenost v Petrogradu je narasla, ker izhajajo pogostoma izjave, da se ministerstvo ne premeni. Zadnje demonstracije so že imele revolucionaren značaj.

Aretirani člani dume.

Iz Stockholma poročajo, da je bil član dume, Čehidze, s 17 drugimi poslanci aretiran. Tavriška palača, kjer je zborovala duma, je policijsko zastražena; ravnotako so vojaško zastraženi vsi kolodvori.

Pomiloščenje.

»Lokalanzeiger« javlja, da je car izdal amnestijo za vse politične prestopke. Pomiloščenih je s tem več kakor 100.000 oseb, ki so večinoma v prognanstvu v Sibiriji.

Razpuščena zemstva.

Švicarski listi poročajo, da je vlada razpustila moskovsko, permško, kursko in harkovsko zemstvo, ker so sklenili vladi nasprotno izjave.

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA FRANCOŠKI FRONTI.

Berolin, 17. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 17. septembra.

Zapadno bojišče.

V Champagni smo iztrgali Francozom, severo - vzhodno od Perthesa, z napadom, izvršenim z ročnimi granatami, del jarka njihove sprednje pozicije. Protinapad smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zapadna fronta.

Iz Genove poročajo, da se je vršil v Calaisu angleško-francosko-belgijski vojni svet, ki je sklenil, izpeljati na zapadni fronti nov načrt. Opuščena je misel, čakati na nove vojaške transporte, ampak se bo novi načrt hitro izvršil. Ta sklep je bil storjen na pritisk Rusije in Italije, ki sta tudi dosegli, da se bodo operacij na zapadnem bojišču trajno udeležili zastopniki njiju generalitete.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Pariški »Figaro« trdi, da grade Nemci zdaj podmorske čolne po novem modelu in da bodo ti novi čolni artiljeristično še močnejši, kakor so sedanjí.

Korespondenčni urad poroča iz Petrograda, da je bil angleški parnik »Patagonija«, potujoč v Nikolajev, deset milj pred Odeso poškodovan in se sodi, da je to provzročil nemški podmorski čoln. Tudi je napadel podmorski čoln ruski vladni parnik »Marijo«, toda parnik je utekel nevarnosti.

MNENJE ANGLEŠKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Vojni minister lord Kitchener je v perski zbornici med drugim izjavil: Fronta na zapadu je v zadnjih mesecih ostala skoro nespremenjena. Pozicije so bile do skrajnosti utrjene, ne samo z novimi strelskimi jarki, nego tudi z znatno pomnožitvijo težkih topov. Francoski jarki so omrežje utrd, skozi katero skoro ni priti. Nemci so pred kratkim rabili plin in goreče tekočine ter metali bombe, iz katerih puhte zadušljivi plini. Taki napadi, ki niso več preseñljivi, so vsled nasprotnih ukrenitev izgubili mnogo svojega učinkovanja. Feldmaršal French je dobil znatna ojačenja. Nove divizije so zdaj že izkušene v bojevanju in French bo s temi enajstimi divizijami mogel razširiti svojo fronto in prevzeti še 17 milj francoske fronte. Na vzhodnem bojišču so Nemci hoteli uničiti sedanjo rusko armado in pridobiti znatne čete za druga bojišča. A kakor drugi načrti nemškega generalnega štaba, je tudi ta končal z velikim neuspehom. Med najzaslužnejša dela v tej vojni, spada mojsterski način, na kateri so operirale ruske čete proti besnim napadom sovražnika, ki je bil po številu, po topovih in po municiji močnejši. Ruska armada je kot bojna sila ostala nedotaknjena. Ne sme se pozabiti, da je bila Rusija v sled svoje razsežnosti vedno v položaju, obkoliti in uničiti tudi največje vpadalne armade, danes ni zato manj sposobna, kakor pred sto leti. Zdi se, da so Nemci že skoro postrelili svoj smodnik. Njihovo napredovanje na Ruskem, ki se je v začetku vršilo z naglico petih milj povprečno na dan, se je skrajšalo na eno miljo na dan in armade, ki so jih Nemci bahavo proglašali za poražene in uničene, se še na celi fronti hrabro ustavljajo in so na nekaterih mestih prizadevale Nemcem občutne izgube. Mirno lahko rečem, da so Nemci, ki so bili močnejši s topovi, imeli sami jako velike izgube in niso drugega pridobili, kakor opustošeno zemljo in izpraznjene trdnjave.

Ministrska kriza v Angliji.

London, 17. septembra. (Kor. u.) »Daily News« javljajo, da je pričakovati izbruh resne politične krize. Nekateri ministri, ki so za uvedbo splošne vojaške dolžnosti, namravajo odstopiti ter izstaviti nove volitve z geslom za vojaško dolžnost.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 17. septembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Dardanelska fronta: Položaj je neizpremenjen. Naše na razne strani razposlane poizvedovalne kolone vznemirjajo sovražnika ob vsaki priliki in se vračajo po vsakem nepričakovanem napadu s plenom. Naša artiljerija je obstreljevala uspešno sovražnika, ki se je trudil, napraviti strelske jake in je večkrat nudi našemu ognju cilje.

tako da smo ga z izgubami razpršili. V odseku Sedil Bahr je povzročila naša artiljerija na levem krilu 16. septembra veliko eksplozijo na poziciji nekega sovražnega metalca bomb, ki po eksploziji ni mogel več metati bomb. Del naše mornarice je obstreljeval z uspehom svetilnik in tovarno na južni obali na polotoku Krimu. Sovražnik je odgovoril s streljanjem iz topov in pušk, ali prizadel nam ni nikake škode. Naša mornarica je pogreznila na istem mestu 4 velike polno obložene ruske jadralnice.

Fronte ob Iraku. V okolici Kalat-ul-Nedyn so presenetili v noči 12. septembra naši prostovoljci taborišče sovražnika, so mu napravili veliko škodo in mu vzeli mnogovrsten plen. Z drugim našim napadom prihodnji dan je bil sovražnik preganjan iz te pozicije in je pustil za seboj nad 100 mrtvih. Dne 16. septembra smo prisilili severno od Kerne neko angleško ladjo, da se je pustilo na tla. Vjeli smo vlakoplovca in njegovega spremljevalca. Vpljeno letalo smo porabili, ko smo je popravili, proti sovražniku. Na drugih frontah se ni nič pripetilo.

Boj za Dardanele.

»Lokalanzeiger« javlja: Približevanje jeseni in viharji, ki so posebno v zalivu Jaros močni, puščajo Angležem in Francozom le še malo časa, da še poskusijo svojo srečo. V turškem taboru pričakujejo še ta tedden splošen lju napad. Pozneje bo vreme in bodo vetrovi zapovedovali mir. Razmere, ki morajo nastati v francosko-angleškem taboru, tudi če bi napad trajal le pet dni, si je komaj mogoče predstavljati in turški krogi mislijo, da so čez zimo novi napadi s kopnega na Galipoliju izključeni. Še en napad, pa bo konec.

Angleške izgube v Dardanelah.

Angleška vlada je v londonski zbornici sporočila, da znašajo dosežane angleške izgube pred Dardanelami: 1130 častnikov ubitih, 2371 ranjenih, 373 pogrešanih; vojakov: 16.478 ubitih, 59.257 ranjenih, 8021 pogrešanih. Celotna izguba znaša torej 87.630 mož.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Berolinskim listom se je posrečilo dobiti nekaj informacij o vsebini zadnje ententne note Bolgariji. V koliko so te informacije točne, se ne da spoznati, ker se, kakor znano, varuje v Sofiji najstrožja tajnost Poročila berolinskih listov pa že kažejo, da so obljube četverozveze nad vse blesteče in skušnjave, pred katere je postavljena bolgarska vlada, so v resnici velike.

Neprijateljska javnost postaja že optimistična in verjame vsakovrstnim, očitno prenašanim informacijam. Tako se kolportira sedaj preko Pariza vest, da se je Bolgarija sicer res sporazumela s Turčijo, da pa je Radoslavov označil turške koncesije kot nagrado za dosedanje nevtralnost Bolgarije, ki da ni napram Turčiji za bodočnost prevzela nikakih obveznosti. Sovražno časopisje razširja tudi mnenje, da se Bolgarija sploh ne more odločiti za nastop proti Srbiji, oziroma proti ententi, ker vé, da bi bila v istem hipu napadena od štirih strani — od Srbije, Romunije, Grške in Rusije. V najneugodnejšem slučaju pričakuje torej ententni krogi, da bo Bolgarija svojo politiko nevtralnosti nadaljevala.

Politični krogi centralnih držav niso nikdar druzega zahtevali. Nemčija in Avstrija ne potrebuje nobene pomoči ter sta zadovoljni, ako se manjše države obvarujejo žrtev, za tuje, ententne interese. Ako ostane Bolgarija nevtralna potem je balkanska igra za entento itak izgubljena, kajti tako na Dunaju kakor v Berolinu vlada prepričanje, da je politika Romunije in Grške v veliki meri odvisna od postopanja bolgarske vlade.

Iz Sofije prihaja poročilo, da bo Bolgarija še danes ali jutri odgovorila na noto četverozveze.

Nota četverozveze Bolgariji.

Berolinski in budimpeštanski listi poročajo o vsebini nove demarše četverozveze v Sofiji naslednje: Ententna nota vsebuje predvsem srbski odgovor na predloge četverozveze, pripominja pa, da je četverozveza pripravljena izposlovati Bolgariji še večje teritorialne kompenzacije, ako se Bolgarija odloči takoj udariti na Turčijo. Četverozveza ponuja glede srbskih koncesij tudi garancijo in sicer v tej obliki, da bodo francosko-angleške čete takoj ob izbruhu bolgarsko-turške vojne okupirale makedonsko ozemlje, da je po sklepu miru izročijo Bolgariji. O koncesijah v grški Makedoniji nota četverozveze baje ne govori.

Spor za makedonsko ozemlje.

»Pester Lloyd« javlja iz Sofije: Še niso odgovorili, ki so ga sporočili po

tentni diplomati bolgarski vladni, pravi, da je Srbija pripravljena izročiti Bolgariji makedonsko ozemlje do Vardarja, izvzemši Doiran in Gjev-gjeli ter se po sklepu miru pogajati o nadaljnjih kompenzacijah v tkz. spornem ozemlju. Ententa pa je šla preko te srbske koncesije ter je obljubila Bolgariji že sedaj celo takozvano sporno ozemlje, ki bi ga naj zasedle italijanske čete in v slučaju definitivnega porazuma takoj izročile Bolgariji.

Ententni diplomati na vse pripravljani.

Budimpeštanski »A Nap« javlja iz Sofije: Že pred nekaj časom se je poročalo, da se poslaniki četverozveze pripravljajo za odhod, da so vse pospravili in so vsak čas pripravljeni oditi. V Sofijo poslani poročevalec lista »Gazette de Salonique« potrjuje to vest, in dostavlja, da je bil arhiv angleškega poslanstva že 8. septembra iz Sofije prepeljan v Solun. Angleški diplomatje v Sofiji se nikjer več ne pokažejo, niti v svojem običajnem prijateljskem krogu. Zadnja številka »Matina« prereka to vest in dostavlja, da pripravljajo zastopniki četverozveze za prihodnje dni veliko posvetovanje, ki se ga bodo udeležili tudi bolgarski, grški, srbski in romunski ministrski predstavniki. Sofijski poročevalec »Gazette de Salonique« pa javlja, da ta vest ni resnična.

Bolgarska opozicija pri kralju in Radoslavovu.

»P. L.« poroča iz Sofije: Voditelji bolgarske opozicije so prosili za avdienco pri kralju ter zahtevali konferenco z ministrskim predsednikom. Radoslavov bo sprejel opozicijske prihodnje dni.

Bolgarski opozicionci v avdienci.

Sofija, 17. septembra. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Bulgare« javlja: Kralj je sprejel danes voditelje opozicije, ki so želeli razložiti kralju svoje mnenje o položaju, v skupni avdienci. V deputaciji so se nahajali Malinov, Gešov, Danev, Canov in Stamboljski, zadnja dva kot reprezentanta radikalnih strank. Socijalisti so svojo udeležbo odklonili.

Bolgarsko-turški dogovor.

»Corriere della Sera« javlja: Oficijelna izročitev železnice Odrin-Dimitika Bolgariji se bo izvršila dne 18. t. m.

Nova pogajanja entente s Srbijo in Grško.

Kakor znano, se upira Grški vsaki koncesiji Srbije Bolgariji, ki bi raztrgala mejo med grško in srbsko državo, kar bi se zlasti, v tem slučaju zgodilo, če dobi Bolgarija Bitolj. Sedaj poročajo iz Petrograda, da skuša najti četverozveza nov izhod iz te težave situacije na ta način, da ponuja Grški in Srbiji novo skupno mejo v Albaniji. Novi načrt gre tokrat na račun Italije, ki bi morala pristati na to, da se Albanija razdeli med Srbijo in Grško.

Ententni mešetarji.

Iz Sofije poročajo graški listi: Ententni predlogi zahtevajo od Srbije, da se odreče ozemlju, ki meri 15.000 km², zato pa ji obljubljajo nove teritorije v izmeri 76.000 m² Italija se je ponudila Srbiji, da okupira do konca vojne makedonsko ozemlje.

Promet med Solunom in Nišom ustavljen.

»Az Est« javlja: Osební promet med Solunom in Nišem je že nekaj dni ustavljen.

Vpoklic na Grškem.

Pariz, 17. septembra. (Kor. ur.) »Eche de Paris« javlja iz Aten: Rezervisti letnikov 1866., 1887. in 1888. so bili poklicani na 1. oktober pod orožje.

Cilji Romunije in Grške.

Iz Atene poročajo: »Nea Imera« piše: Romunija postopa v skladu z enakimi interesi Srbije in Grške tako, da bi zadržala Bolgarijo od vsake akcije na Balkanu. Seveda ni prezreti, da danes balkanske države ne morejo delati izključno balkanske politike. Celi balkanski problem je nerazdružljivo zvezan z velikim konfliktom evropskih velesil. Ako se hoče Bolgarija postaviti na stran centralnih držav, tega tudi romunsko-srbsko-grška kombinacija ne bo mogla preprečiti.

Ruska ponudba Romuniji.

Kakor poročajo iz Bukarešte, je prispel romunski petrogradski poslanik, Diamandi, v Bukarešto, da poroča o novih ponudbah Rusije. Ruska vlada je pripravljena, izročiti Romuniji tudi del svoje Besarabije, ako se odloči Romunija takoj za vojno. Politični krogi presojajo to rusko ponudbo po principu Timeo Danaos in smatrajo, da se Romunija iz svoje nevtralnosti ne bo dala izvesti.

Priloge Romunije.

»Az Est« javlja iz Sofije: Tukajšnji krogi sledijo dogodkom v Romuniji z največjo pozornostjo. Skoraj vsako uro prihajajo poročila o mobilizaciji v Romuniji. Kompetentni krogi so prepričani, da se Romunija ne bo ganila preje, nego Bolgarija. Na drugi strani pa tudi Bolgarija ne bo začela ničesar pred Romunijo. V tem krogu se giblje sedaj cela balkanska politika.

»Zeit« poroča: »Times« javlja, da je ves tovarni promet na romunskih železnicah ustavljen.

Konference v Bukarešti.

Iz Bukarešte poročajo: Kralj Ferdinand je sprejel avstrijskega poslanika grofa Czernina v daljši avdienci. Grof Czernin je obiskal nato ministrskega predsednika Bratiana in zunanjega ministra, s katerima je imel dolga posvetovanja.

Vojvoda Mecklenburški v Bukarešti.

Iz Bukarešte javljajo, da je večeraj prispel tja iz Carigrada vojvoda Mecklenburški in sicer v spremstvu avstrijskega carigradskega veleposlanika grofa Pallavicinija, ki odhaja na daljši dopust.

Nemške represalije proti romunski izvojni prepovedi.

Nemški zvezni svet je sklenil, da morajo veljati tudi za izozemstva importirano žito iste maksimalne cene, ki so določene za nemško domače žito. Ta sklep nemškega zveznega sveta je naperjen proti romunski žitni politiki. Kakor znano, romunska vlada eksporta žita ni naravnost prepovedala, temveč je določila le tako visoko posebno izvozno takso, da je bilo romunsko žito dražje, kakor pa avstrijsko in nemško. S tem, da je nemška vlada določila, da mora veljati domači maksimalni tarif tudi za inozemsko žito, je onemogočila vsak eksport žita iz Romunije v Nemčijo, dokler ostanejo v veljavi famozne Costinescove eksportne naredbe. Kakor se poroča, bo izdala tudi Avstrija podobno naredbo. Romunija si lahko išče odjemalcev za svoje žito drugje, ne pa v centralnih državah.

Cruppi o položaju na Balkanu.

»N. fr. Pr.« poroča iz Soluna: Bivši francoski minister Cruppi je prispel iz Niša v Solun ter se je izrazil o položaju na Balkanu jako pesimistično. V Bukarešti, Sofiji in Nišu da je naletel na tako trmoglavost, da je obnovitev balkanske zveze izključena.

Nemčija in Amerika.

London, 16. septembra. (Kor. urad.) Exchange Telegraph javlja dne 15. septembra iz New Yorka: »World« objavlja razgovor z nemškim veleposlanikom grofom Bernstorffom. Ta je izjavil, da bodo vse težkoče med Nemčijo in Ameriko tekom dveh tednov odstranjene. Med njim (grofom Bernstorffom) in državnim tajnikom, Lansingom, da je prišlo do popolnega sporazumljenja.

London, 17. septembra. Iz Washingtona poročajo, da je sklical predsednik Wilson veliko konferenco zastopnikov senata in zbornice, ki se bo vršila dne 20. septembra. Šele potem bo storila ameriška vlada v nemški zadevi odločilne korake.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Cesar je odlikoval pisarniškega nadoficijala tolminskega okrajnega sodišča Josipa Žarli povodom njegove vpokojitve z zlatim zaslužnim križcem s krono.

Odlikovanje. Poštni ekspeditor Ivan Bezaj v Trstu je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne.

Osební vestil s pošte. Josip Kavčič, c. kr. poštni nadkontrolor v Trstu, je na lastno prošnjo umirovljen.

V tork, 14. t. m., so okoli Gorice močno streljali. Podgora in okolica je bila pod ognjem. Spomnili so se pa tudi Gorice, tam okoli semenišča, kjer je bolnica Rdečega križa, je ropotalo, šrapnelske kroglo so treskale tudi na italijansko šolo v ulici Sv. Ivana. Trotoar ob poslopiju ženskega učiteljskega je precej razbit od granat. Ali ta dan bodo Italijani dobro pomnili uspešno streljanje naše artiljerije.

Na goriškem pokopališču so pokopavali vojake spočetka kar tako v vrsto med druge. V javnosti se je zahtevalo, naj se odredi poseben prostor za vojake, ali na ljudski glas se goriški magistrat ni nikoli oziral. Sedaj pa je določen končno poseben prostor za naše junake, najbrž pa bo premajhen. Ali v tem pogledu se že lahko opomore.

Ranjeni in ubiti v Gorici. V času od 1. avgusta dalje, skozi pet tednov, je umrlo v Gorici vsled izstrelkov s sovražne strani onkraj Soče 32 oseb.

Kolera v Gorici. Tekom petih tednov, od 1. avgusta dalje, je bilo v Gorici 10 slučajev smrti zbog kolere. Mestni fizikat vrši svojo zdravstveno dolžnost v polni meri.

Kolera v goriški okolici ponehava. Zahtevala je obilo žrtev. Med drugimi je bila zadeta posebno občutno mala občina Ozeljan blizu Šempasa, tam je umrlo obilo ljudi. Da bi se kolera preveč ne razširila, Ozeljanci tudi v šempasko cerkev niso smeli.

Jetika je v Gorici stara bolezen. Tako lepo, milo podnebje, človek bi mislil, tu so ljudje zdravi in umirajo za marazmom. Ali jetika je bila. Doma je jetika v nezdruživih predmetnih hišah ob stranskih ulicah z nesnago. Umrlo je v Gorici tekom petih tednov 21 oseb za jetiko.

Drv in oglja manjka v Gorici. Občuti se to pomanjkanje hudo, kaj pa še le bo, ako se ne opomore pravočasno. Sedaj je dovoljeno prebivalcem hoditi v P., kjer so zaznamovana drevesa, katera se sme porabiti za kurjavo.

Tudi na pokopališču v Gorici so padle granate. Razrit je del prostora evangelijskega pokopališča. Na tem prostoru je pokopan slovenski prvoborilec dr. Lavrič.

Blizu cerkve sv. Ignacija na Travniku v Gorici se nahaja poslopje goriškega okrajnega glavarstva. Poročali smo, da je poškodovana cerkev, granate pa so švigale tudi okoli in zadevale tudi v poslopje okrajnega glavarstva.

Iz Gorice. Ljudje prihajajo in odhajajo. Prihajajo, da odnesejo in odpeljejo s seboj, kar so bili pustili tukaj. Nekateri, ki še niso slišali živčiga granat in šrapnelov, so slišali to v soboto. Odšli so nemudoma. Zdravstvene in aproviacijske razmere so take, da se mi tukaj, ki smo prirušeni na ta tla, ne pritožujemo in se sploh ne pritožujemo radi ničesar, drugi, ki prihajajo, nekateri tudi z namenom, da bi tukaj ostali, vidijo in presodijo... Vse se stori, kar mogoče dobrega, za Gorico, ali Gorica trpi, ker je tik fronte, in drugače ne more biti.

Slovenska šola v Ločniku se je nahajala v hiši Goriške ljudske posojilnice. Kakor se nam poroča, je granata precej poškodovala poslopje.

Šole v goriški okolici, kjer je bilo mogoče, so odprte. V Ozeljanu pri Šempasu še ni odprta.

V ozemlju kobarško-bovškem, katero je bilo naše vojno vodstvo prepustilo Italijanom, so ti v zadnjem času evakuirali tri kraje ter poslali prebivalce v vas Gajžla pri Sv. Petru Slovenskem v Benečiji.

Nad Ajševico so padle v zadnjih dneh štiri granate 15 cm kalibra. Okoli Tmčetove hiše (Komel) so napravile luknje, škode posebne ni. Nekaj otrok je stal tam blizu in gledal, kako padajo granate, kar nič ga ni strašilo tulenje granat in dim in grušč, ki se je dvigal iz zemlje. Ena teh jam je potegnila otroka pod zemljo, ali otrok je bil neustrašen ter se je hitro izkobilacal ven.

Trgatev na Goriškem. Že pred časom smo povedali, da bo trgatve na Goriškem letos prezgodnja. Žal, je res tako. Pobrali so, kar je bilo, vinu pač se bo poznalo, kdaj je bila trgatve. V tem mesecu bi bilo požlahtneno. — Kakor povedano, je nekaterih krajev, kjer so razmere tako kazale, da je bilo treba trgatev predčasno, oziroma kjer imajo navado trgatev poprej kakor v drugih krajih. Drugle pa še niso trgali, marveč bodo kakor vsako leto, ob navadnem času. V Šentmavru nad Solkanom na desnem bregu Soče so trgali grozdje komaj 50 korakov od jarkov in natrgali so obilo. — Vino bo letos drago, že sedaj plačujejo mošt po 1 krono liter.

Pri Fonu na Solkanski cesti balincajo tako - le v nedeljo popoldne znani balincarji iz Gorice, kakor da bi se ne videlo od tam na bojno polje tja čez Sočo. Gostilna je odprta in dobro dela.

Kje se nahaja Terezija Simčič iz vasi Gonjače pri Kojsem v Brdih s 3 otroci? Kdor kaj ve, naj sporoči Jožefi Koršič iz Gonjač, ki se nahaja sedaj kot begunka v Blatni Brezovici, pošta Vrhnika, pri Franciški Harauer št. 13.

V Medani v zapadnih Brdih, kjer gospodujejo sedaj Italijani, je v novem šolskem poslopiju bolnišnica »Rdečega križa« in v njej je nad 100 ranjencev. Italijani so pobrali domačinom vse perilo, ruhe itd. Zdravstvene razmere niso baš ugodne. Letošnja trgatve bo slaba. Anton Zucchiati, medanski župan, je sedaj »sindaco«, imenovala ga je italijanska oblast. V Biljani je »sindaco«

Josip Sfiligoj, tamkajšnji dosedanjí avstrijski župan. Iz Medane sta internirana v Cremoni poleg nadučitelja Zorzuta in bogoslovca Zorzuta tudi Karel Toroš, veleposestnik, in Ivan Zorzut (Vrh), kmet. Goriškim lovcom znani veleposestnik iz Medane, Henrik Perin, se nahaja z družino vred doma.

Samomor v Trstu. Dva poljska čuvaja sta našla na neki njivi v koruzi v tržaški okolici mrtvega trgovca Frana Mikoliča iz ulice Erta. Zastrupil se je s karbolovo kislino. Zapušča tri hčere. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve.

Dalmatinci v turški mornarici. Iz Carigrada poročajo, da je preteklo leto, prve dni evropske vojne, bilo prisiljeno pet naših trgovskih parobrodov, ostati v Carigradu, ker je bila pot domov vsled blokade zavzetnikov onemogočena. Večji del moštva teh brodov je spadal pod vojaštvo. Nekoliko dni po dohodu križaric »Goeben« in »Breslau« v Carigrad, so bili pozvani vsi oni, ki pripadajo mornarici in razdelili so jih po turškem vojnem brodogradu. Hrvatje, avstrijski podaniki, nemški vojaki na turškem vojnem brodu. Na »Javus Sultan Selim II.« (Goeben) sta bila dodeljena dva enoletna prostovoljca in to kapitana Nikola Baule iz Dubrovnika in Gijro Radimiri iz Boke in dva strojnika. Na »Midili« (»Breslau«) kapitan Ivan Batijč iz Vel. Ločinja, ostale so razdelili po drugih turških brodovih in po trdnjavah Dardanel. V vseh smelih podjetjih turške mornarice so sodelovali naši vrli mornarji in so bili odlikovani od nemškega cesarja z železnim križcem II. razreda, od našega cesarja pa s srebrno kolajno za hrabrost I. razreda. — Tako poroča »Narodni list«.

Goriški begunci.

Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani razglasa:

Poizveduje se po sledečih osebah:

Vsi spodaj navedeni so uslužbeni pri k. u. k. 2./97. Mil.-Arbeiterabteilung, pošta Kranjska gora:

Cenčič Ivan iz Starega sela, okr. Tolmin, išče ženo Marijo s 4 otroci; Bučna Andrej iz Starega sela, okr. Tolmin, išče ženo Alojzijo s 5 otroci; Morfan Matija iz Pole, okr. Pola, išče ženo Terezijo; Oblak Franc iz Pole, okr. Pola, išče ženo Marijo; Simčič Jakob iz Biljane, okr. Gradišče, išče ženo Marijo s 7 otroci; Zuljan Mihael iz Biljane, okr. Gradišče, išče svojo ženo Uršo s 4 otroci; Peršolja Anton iz Medane, okr. Gradišče, išče ženo Jožefo s 3 otroci; Bressan Jožef iz Ajello, okr. Tržič, išče ženo Marijo s 8 otroci; Fikfak Jožef iz Biljane (Dobra 3) išče ženo Marijo s 4 otroci; Mišigoi Ivan iz Biljane (Kosarna 8) išče ženo Ano s 7 otroci; Ciglič Ant. iz Števerjan pri Gorici išče ženo Katarino s 5 otroci; Josip Lavrenčič, železniški čuvaj, Bohinjska Bistrica št. 75, poizveduje po svoji družini, ki je ostala v Doberdolu št. 72; Josip Lavrenčič, Allg. Krankenhaus, Z. 6, pošta Wels, Ober-Oesterreich, išče Terezijo Lavrenčič, ki je stanovala pred izbruhom vojne v Podbeli št. 43, občina Sedlo pri Kobaridu; Čuš Valentin, Zell an See, poizveduje po bivališču Lazar Katarine, nastanjene pred vojno v Italijo v Sedlu pri Kobaridu. Isti poizveduje tudi po Amaliji Lazar iz Sedla pri Kobaridu št. 68. — Lehan Andrej, sedaj v Pulju pri Militarbeiterabteilung 5, mornariška vojna pošta, po Lehan Franciški iz Podgore št. 80 pri Gorici. — Kenda Mihael, 97. Inf. T. R. 20 a. a. Komp. Nr. 4, vojna pošta 608, išče soprogo Lehan Jožefo, bivajočo v Vokah pri Tolminu. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38, išče Miho Grebenjak iz Rodeža št. 5 pri Kanalu. — Marija Pintar, Moste 58/1, išče sina Stanka, ki je bil pred vojno na otoku Barbana pri Gradežu.

U VI. 965/15.-2.

Marija Vrhovec, posestnikova žena v Razorih št. 2, je kriva, da je dne 19. avgusta 1915 na Glincah, izrabljaje izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, zahtevala za neobhodno potrebne reči, namreč za surovo maslo, in sicer za 9 kg po 50 h, zahtevala torej očitno čezmerno cene in je s tem zakrivila prestopek določena po § 14. ces. naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak. ter se radi tega obsoji po § 14. citirane cesarske naredbe z uporabo §§ 266. k. z. na tri dni zapora in na 20 kron denarne globe, v slučaju neizterljivosti na nadaljna dva dni zapora ter po § 389. k. pr. r. v povračilo kazenskih stroškov.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. 6., dne 9. septembra 1915.

Nagode m. p.

Dnevne vesti.

— Najvišje odlikovanje domobranskih čet. Poročali smo že, da je cesar namenil domobranskim četam posebno odlikovanje — lastne zastave. Sedaj je izšla naslednja okrožna naredba c. kr. ministrstva za deželno brambo z dne 4. septembra 1915, pr. št. 14256: Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo se je v novem, najmilostljivejšem priznanju posebno za služni dejanj c. kr. deželne brambe, ki je v vsej dosednji vojni dobi tekmovala s četami c. in kr. armade v neomajnem in najzvestejšem izpolnjevanju dolžnosti pred sovražnikom in je dobilo že ponovno Najvišje priznanje, najmilostljiveje namenilo, da se dajo c. kr. domobranskim pehotnim četam zastave. Odredbe glede opreme in izpeljave zastav, kakor tudi glede njih nabave in slovesne izročitve se bodo izdale po končani vojni. To Najvišje milostno dejanje naj bo nadaljna vspodbuda k novim junastvom za čete c. kr. deželne brambe, ki se bo gotovo z nadaljnjimi sijajnimi dejanji pred sovražnikom vedno zopet izkazala vredno te Najvišje odredbe.

— Najvišje pohvalno priznanje z dekretom je izreko c. in kr. 5. armadno poveljstvu južnozpadne fronte narednikoma c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 Vladimiru Štamcarju in Alojziju Slanovcu ter enoletnemu prostovoljcu naredniku medicinu Ludoviku Zalarju.

— Od Italijansko - koroške fronte. Nahajam se že skoro štiri mesece na italijansko - koroškem bojišču. Gledam in vprašujem natančno, kako se godi tukaj na našem krilu. Boj traja neprestano in streljanje iz topov malega in velikega kalibra se ne da popisati. Tudi pehotni napadi se vršijo vsak dan, večinoma manjši in večji alpski napadi. Italijani razbijajo kar se da naše — skalovje, a naše skrite postojanke uživajo mir. Pri nas ne dosežejo Italijani nobenega uspeha. Ravno naša postojanka je ena prvih, ki stoji na meji in Italijani nas vsak dan obstreljujejo s težkimi granatami, a čim začnemo mi grmeti, utihnejo Italijani takoj. Štiri mesece se že prijemamo, a hvala bogu, pri naši postojanki nimamo še nobene žrtve. Sploh streljajo Italijani prav slabo in nimamo pred njimi niti najmanjšega strahu. Italijani razmetavajo kar na slepo, a brez uspeha; nam se municija tudi ne smili, kadar vidimo, da je treba pokazati našo hrabrost, a naši streli ne padajo za stonj, vsak dan imamo uspehe. Krepo držimo našo mejo proti tako velikim sveži premoči, tako trdno jo držimo, da nas ne morejo premakniti niti za ped zemlje in rajše bi se vsi žrtvovali, kakor da bi zapustili našo obmejno postojanko. Čudno je to: kadar pride človek na bojišče, se nič ne boji in nič se mu nasproti ne smili. Tukaj imamo prav dobro hrano, vsak dan dobimo pol litra vina, za večerjo golaš ali kavo, ali pa sir in čaj. Dostikrat je tudi kak pribojšek; dobivamo malinovec, rdeči ali slaščice, za darove dobivamo nogovice in srajce. Zahvaljujemo se vsem darovalcem prav presrečno. — Anton Slavec, doma iz Bača pri Knežaku na Notranjskem.

— Sv. Višarje so, kakor je razglasil škofijski ordinarijat, pogorele. Brez dvoma so to povzročili italijanski topovi, ki so obstreljevali tudi Trbiž. Tako sta zdaj uničeni najbolj znani romarski cerkvi, Sv. Odra pri Gorici in Sv. Višarje pri Trbižu. Upati je, da so bile številne dragocene stvari s Sv. Višarj pravčasno rešene.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Leander Mlinar iz Zirov. Piše, da je v Muščinu pri Kijevu. Tamkaj je s svojimi tovariši od 15. avgusta. Znanec naproša, naj obveste starše in sorodnike, da so z njim vred ondi: Franc Vidmar, posestnik, Spodnja Idrija; Franc Božič, Idrija; Adolf Paučič iz Šebrelje; Sirk Karol iz Biljane pri Gorici. Pravi, da tji pripravljajo drva v gozdu, on pa da šiva čevlje, kakor jih je doma. Nadeja se, da ne bodo dolgo tam, ker mislijo drugod prezimiti.

— Fotografije neznanh umrlih vojakov. Z ozirom na tozadevno notice, objavljeno v listih začetkom junija t. l., se opozarja, da se te dni razpošlje druga izdaja, odslej perilojodno izhajajočih tabel s fotografijami neznanh umrlih vojakov in v spremstvu armade se nahajajočih civilnih oseb in tozadevnih popisov oseb v po enem izvodu na vsa c. kr. okrajna glavarstva in na mestni magistrat v Ljubljani in vpogled vsemi interesiranim osebam.

— Zahvala. Za ranjence v c. kr. rezervni bolnici (tobačna tovarna) je poslala blagorodna gospa finančnega nadsvetnika soproga ga. Elza Avian, 1000 cigaret, blagorodna gospa Roza Potočnik, šolskega vodje vdova, pa 5 žimnatih zglavnikov in en par vola.

nenih dokolenic. Obema dobrotnicama prisrčna hvala v imenu ranjencev.

— Kaj je potrebno tudi za časa vojne? Češki listi pozivajo narod, naj tudi v vojnem času ne pozablja na narodne potrebe. K temu pripominja prav umestno »Edinost« sledeče: »To velja tudi, in še posebno, za naš mali slovenski narod. Predvsem moramo imeti pred očmi, da v sedanjih veliki borbi ne gre le za to, da ohranimo, kar imamo, ampak da si to tudi zagotovimo in utrdimo. Res je, da nas sedanja vojna obremenja z nepričakovano težo, ta obračuna nase vso pozornost in zahteva zedinjenje vseh sil. Vendar bi grešili, ako bi zaradi tega popolnoma zanemarjali dolžnosti našega zasebnega in narodnega življenja. Te dolžnosti je treba v interesu naše narodne bodočnosti brezpogojno izpolnjevati tudi sredi te najgroznejše vseh vojn. Najnujnejša je sedaj zagotovitev nemotenega obstanka narodnega organizma, velikega dela, ki si ga je narod ustvaril s neumornim delom desetletij. Preprečiti je treba, da se ne omajajo najgloblji temelji našega kulturnega razvoja. Samo ob sebi umevno, mora biti to skrb onih, ki so ostali doma. Kar so ustvarili rodovi pred nami, treba vsaj ohraniti. To velja posebno za naša obrambna društva, v prvi vrsti pa za našo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda z nje krajnimi organizacijami (podružnicami), kajti hudo in težko bi bilo, ako bi morali po vojni znova začeti! Zato proč z brezbriznostjo, ki nam žuga z uničenjem! Zavedajmo se, da istotako kakor država, tudi narod potrebuje od svojih pripadnikov ravno v vojnem času večje podpore in pomnožene požrtvovalnosti!«

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal ob svoji petdesetletnici vrli in dobro znani tržaški rodoljub 50 kron — s pripombo: »Sem »fantič« star že petdeset let, Pa cesar je hotel k sovdatom me vzeti? Kako bom sovdat, Ko nisem več mlad. Ne morem več puške držati?« — Gosp. Franc Kenda iz Novega mesta je poslal 5 K, katere so darovali novomeški enoletni prostovoljci pešpolka št. 17. v Judenburgu v gostilni Brand. — Ga. Pušnikova v Smartnu pri Slov. Gradcu je darovala Družbi povodom rojstva svojega prvega sinčka 10 K. — Najiskrenejša zahvala darovalcem!

— Gledališka vest. Boleslav Jožef Peček, bivši član deželne gledališča v Ljubljani, je angažiran za hrvatsko gledališče v Osijeku. — Gledališka sezona se odpre dne 2. septembra.

— Malo gledališče. Od ustanovitve in ravnateljstva »Malega gledališča v Ljubljani« A. Cerarja - Danila sestavljena, z mnogoterimi ilustracijami opremljena in v lastni založbi na svitlo dana posebna brošura je našla toliko odjemalcev, da je nje izdajatelj moral prirediti drugo izdajo. Lično in zabavno delce, ki bo nekoč zgodovinski dokument o težkočah, s katerimi se je bilo v prvem letu svetovne vojne boriti slovenskim gledališkim igralcem, bodi tem bolj priporočeno, ker je njegov čisti donos odmenjen vse prej nego ugodno situiranemu umetniku, ki je vse svoje življenje posvetil slovenski gledališki umetnosti. Dobi se brošura pri njenem izdajatelju in pri knjižničarju L. Schwentnerju v Ljubljani.

— V Pittsburgu v Pennsylvaniji je začel izhajati dvakrat na teden nov slovenski list »Nova Dobrota«. V Pennsylvaniji živi okrog 35.000 Slovencev. Politična smer tega lista nam ni znana.

— Mestni deklinski lilej. Zaradi pomanjkanja prostora se v višje razrede nanovo ne bodo sprejemale učenke. Natančneje naznanilo glede otvoritve liceja in licijske ljudske šole prinese inšerat 20. septembra t. l.

— Poštni promet z inozemstvom. Kakor znano, so v sedanjem času pisma v inozemstvo vojaškemu pregledovanju podvržena. Torej je v interesu odpošiljatelja, da se v svojem dopisovanju z inozemstvom v toliko omeji, v kolikor zahteva vojaško pregledovanje to za svoje lažje in hitrejše poslovanje. V tem oziru se odpošiljatelj nujno naslednje glavne navodila priporočajo: Vsebina pisma naj ne obsega čez dve strani četorka. Priporočila se pisati lahko čitljiva poročila na bel papir ali vsaj na papir svetle barve. Razložnost pisave pa trpi, če so posamične vrste preblizu ena pri drugi, ali če se pišejo vrste celo povprečno ene čez druge. Pismo naj se ne prilagaja priloge s pisanim poročilom. Priporočajo se le ovitki (kuverte) iz enogubnega papirja ali blaga. Torej naj se ne rabi ovitkov, ki imajo znotraj podlago iz svilenga papirja. Pri trgovinskih pismih sme vsebina obsegati več kakor dve strani in se jim lahko prilagaja računi, cenovniki itd. kupcijske vsebine. Če se

ta glavna navodila ne upoštevajo, prihajajo pisma neizogibno z veliko zamudo na svoje mesto.

— Izprememba imena poštnega urada Spodnje Šiške. Dosedanji naziv pošte »Spodnja Šiška« se je izpremenilo v »Ljubljana 7«.

— Izprememba poštinih okrajev na Kranjskem in Primorskem. Vasi: Dobni Dol, Uršna Sela, Laze, Brezje pri Rožnem dolu, Hrib pri Rožnem dolu, Gornje Laze, Preloge, Pribišje, Rožni dol, ki so spadale doslej k c. kr. poštnemu uradu Laze pri Novem mestu, spadajo odsihmal k c. kr. poštnemu uradu v Semiču. Vasi: Brestovica, Klariči, Majerji, Mehorini, Možci, Vale, Jamlje, Komarje, Sabliči, Korite, Selo ter Vršiči preproje v dostavljavem okraju poštnega urada Tržiča (Primorsko), spadajo sedaj k c. kr. poštnemu uradu v Komnu na Krasu.

— Rapisani poštni uradi. V področju tržaškega poštnega ravnateljstva so razpisani naslednji c. kr. poštni uradi: Gradac na Kranjskem (II/2), Jelšane (II/2), Momjan (II/2) in pa Stanjel na Krasu (II/2). Prošnje je vložiti v teku dveh tednov.

— Za denarne pošiljke v Nemčijo računa pošta v bodoče 100 M = 136 K, za pošiljke v Švico 100 frankov = 120 kron.

— Cene kruha v mestnih vojnih pekarnjah. Od ponedeljka naprej se bo prodajal kruh v vojni prodajalni hlebec (1 kg) po 48 vin. Aproximativni odsek je sklenil ta povisek z ozirom na to, da ogrski mlini zahtevajo za vsako vrečo 2 K 80 v. Ker vreč ne vzamejo nazaj, se podražja cena moka.

— Himen. Danes se je poročil g. dr. Janko Vrančič, magistratni koncipist, z gđco. Nito Josinovo, hčerko kontrolorja pri c. kr. finančni deželni blagajni, g. Em. Josina. — Cestitamo!

— Stanovanja za učenke. Gospoda, ki bi sprejela učenke na stanovanje in hrano, naj naznani svoje naslove s cenami vred pismeno ravnateljstvu mestnega deklinskega liceja.

— Kdor ve, kje se nahajata Karla Moretto rojena Beretta, 32 let stara soproga bivšega kolarja v ladjedelnici v furlanskem Tužicu (Monfalcone) sedaj poklicanega k vojakom in njen 10letni sin Karlo, ki sta izginila iz svojega bivališča, naj to blagohotno naznani na naslov Federico Beretta, tavoleggiane, Trst, via Aleardi št. 322, Pendice Scrocola. — Hrovat Josip iz Loga Čezsoškega je služil pri 97. polku, 3. kompaniji, vojna pošta 73. Od 3. marca ni o njem nobenega glasu. Kdor o njem kaj ve, naj bo tako ljubezniv in naj to sporoči na naslov Alojzij Hrovat pri Lavrenčiču v Taxenbachu Pinzgau, Solnograško.

— Nesreča. Včeraj dopoldne je nek deček v tivolskih nasadih tresel kostanj ter pri tem padel z drevesa in se na glavi znatno poškodoval in tudi zlomil eno roko. Ponesrečenega dečka so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico. Kakor se vidi, vsi opomni nič ne pomagajo in posledice takih slučajev bodo nosili starši in otroci sami. Vsaj taki slučaj naj bi ljudi spametovali, če že mislijo, da se škoda mora delati!

— Razburjenje loteristovke. Na neki loteriji je bilo včeraj videti pomotoma razobešeno število »99«. Seveda si je vsak lahko mislil, da je bila številka le obrnjena in da bi morala biti razobešena številka »66«. Toda vrle ženske, ki znajo sicer celo sanje razlagati, so bile vendar zelo razburjene in slišale so se bridke pritožbe: »Ježeš, Ježeš, vojska je pa res vse prekucnila!«

— Na deški meščanski šoli v Krškem se prične pouk in sicer v vseh razredih dne 1. oktobra. Sprejem učencev se vrši 28., 29. in 30. septembra.

— Poročil se je g. Ignacij Ranzinger, asistent Južne železnice, iz Zagorja ob Savi, z gđco. Jadvigo Malneričevo iz Črnomlja. — Cestitamo!

— V prid »Damskemu kronskemu skladu« se vrši v nedeljo dne 19. septembra 1915 ob 8. uri zvečer v restavraciji Kunstelj v Radovljici pri pogrnjenih mizah koncert in gledališka predstava z naslednjim sporedom: 1. A. Nedved: »Naša zvezda«. Mešan zbor. 2. a) J. Aljaž: »Soči«. b) H. Volarič: »Novinci«. Moška zbor. 3. a) Dr. B. Ipavc: »Ciganka Marija«. b) Dr. G. Krek: »Pozabil sem mnogokaj, dekle«. Bariton solo s spremljevanjem klavirja. 4. a) M. Hubad: »Luna sije«. b) »Je pa davi slanica padla«. Narodni pesmi, harmonizirani za mešan zbor. 5. A. Nedved: »Avstrija moja«. Moški zbor. 6. Volkašin. Igra s petjem. Spisal F. Milčinski. Glasbo po narodnih napevih priredil E. Adamič. — Vstopnina 1 K. Preplačila se z ozirom na človekljubni namen hvaležno sprejemajo.

— Smrt hrvatskega časnikarja. V Ameriki je umrl Gabro Rački, nadarjen hrvatski časnikar in tajnik ameriškega »Hrvatskega Saveza« v

34. letu svoje starosti. Rački se je kot dijak udeležil burnih dogodkov v letih 1903. do 1906. na Hrvatskem ter se pozneje preselil v Ameriko.

— Krapinske Toplice na Hrvatskem je posetilo do 4. septembra letos skupaj 3161 kopaliških gostov.

— Veleizdajniški proces v Biču. Hrvatski listi poročajo: Pred okrožnim sodiščem v bosanskem Biču se je pričel dne 13. septembra proces proti 41 dijakom in 3 profesorjem iz Tuzle, ki so obtoženi veleizdaje in kršenja javnega miru. Trije obtoženci so muslimani, 3 katoliki, ostali so pravoslavni. Obtožnica navaja, da so imeli obtoženi dijaki zveze z »Narodno obrano« v Beogradu in da sta bila dva celo absolventa četaškega kurza, ki se je vršil pred izbruhom balkanske vojne v Vranji. Obtoženci so imeli tajno društvo ter so prirejali tajne sestanke celo ponoči na pokopališču v Tuzli. Zagovarjajo se, da so propagirali le srbsko - hrvatsko edinstvo. Razprava bo trajala 3 do 4 tedne. Vse obtožence brani odvetnik Dimović iz Sarajeva.

— Kino Ideal. Včerajšnja predavanja velikanske mravnostne drame v štirih delih »Maščujoča ljubezen« ali »Plesalka iz črne taverne«, so dosegla nepričakovan uspeh. Pisatelj tega filma je položil glavno vlogo v roke slavne tragedije Francesca Bertini. Tako ji je dal priljubljenost, vnovič povečati svojo slavo in je tudi v tem dramatičnem umotvoru igrala z vsem svojim igralskim talentom, s pravo virtuoziteto. Kaj lepo se strinja njeno igranje z njeno lepoto. Le z veliko težavo se je posrečilo, najti režiserju njej vrednega partnerja v osebi Emile Ghilone. Igra s presenetljivo življenjsko istinitostjo, kakršna se je redkokdaj videla v filmu. Pretresljiva je končna scena, ko se povrne ona v ono deželo, kjer leži njen ljubljenelec na pokopališču, da bi preživela konec svojega življenja v spomin rankega, katerega je čez vse ljubila. — »Pač lepa je vojaška ljubezen« je naslov tretjemu delu »Mobilizacije v kuhinji«. V glavni vlogi je zopet Ana Müller - Linde, kraljica humorja. To pot pride slednjič do vojne poroke med kuharico Censi in njenim Hanslom. Humor še poveča bavarski dialekt v naslovih in podnaslovih. Ta interesantni spored je še do ponedeljka in samo v priljubljenem kinu »Ideal«.

— Tatvine. 15letni Fran Drašler iz Sela je bil ukradel na Rimski cesti v veži hiše št. 7 kolo, vredno 100 K, v družbi z nekim 13letnim dečkom iz Tomačevega. Policija jima je prišla na sled in sedaj sta v preiskovalnem zaporu. — Kajzarici Mariji Serjak je ukradel neznan tat bankovec za 100 kron. — Delavcu Alojziju Hmeljaku v Sajevčah je ukradel neznan tat iz suknje na steni 22 K, potem pa čez par dni denarnico s 70 K. Osumljen je tatvine neki tamkajšnji 15letni hlapec, ki je že izročen sodišču v Senožečah.

— Ukraden je bil v četrtke zvečer na glavnem kolodvoru nekemu trgovskemu učencu kos blaga (zefir). Pred nakupom se svari.

— Zgubljen je bila včeraj popoldne med 5. in 6. uro na potu iz Prešernove ulice na Sv. Petra cesto črna denarnica s približno desetim kronami denarja. Pošteni najditelj naj jo odda v Narodni knjižarni. — Zgubljen je bil včeraj v Tivoliju modro-bel damski jopič. Odda naj se proti nagradi v Wolfovi ulici št. 10, v prvem nadstropju.

— Izgubljeno je bilo včeraj dopoldne iz Florijanske ulice na Ulico na Grad znesek okoli 80 kron v denarnici. Pošteni najditelj naj odda denar Mariji Pohle, Ulica na Grad št. 6.

Razne stvari.

* Srbski princ Jurij na francoski fronti. Iz Niša poročajo, da se nahaja srbski princ Jurij kot častnik na francoski fronti.

* Novi nemiri na Portugalskem. Iz Madrida poročajo: Na Portugalskem je izbruhnila nova vstaja. V Lisaboni in v raznih drugih mestih se vrše veliki nemiri. Portugalska vlada je zaprla meje in le osebe, ki imajo popolno legitimacijo, smejo na Portugalsko.

* Izgube naše trgovske mornarice. Francozi so izdelali statistiko, koliko trgovskih ladij so izgubile Nemčija, Avstrija in Turčija v prvem letu vojne. Dotične številke se glasijo 521 za Nemčijo, 75 za Avstrijo in 56 za Turčijo.

* Rusini na gornjem Ogrskem pišejo s cirilico. Sedaj je nastalo med tamkajšnje duhovščino in učiteljstvom živahno gibanje za odpravo cirilice in uvedbo latinice. Ogrski episkopat je sklenil to gibanje na vso moč podpirati, da se cirilica iz cele Ogrske definitivno odpravi.

* Če bi ženske stradale... Tudi v Združenih državah severoameriških imajo zdaj vojno. Na eni strani

stoji žensstvo, ki se poteza za popolno ravnopravnost v vseh ozirih, na drugi strani stojijo nasprotniki tega prizadevanja. Ti nasprotniki so zdaj razglasili načelo: Ženska spada v hišo. Zaradi tega je zdaj ožen v strel. Odgovor naj bo velikanska ženska stavka. Načeloma se naj vprizori po vseh Združenih državah, a v prvi vrsti se vrši agitacija v Novem Jorku. Parola je, naj vse ženske en dan ostanejo doma, da se očitno pokaže, kak učinek bi imelo uveljavljanje načela: ženska spada v hišo. Po rečenem načrtu naj na določen dan ne gre nobena ženska, ne na delo, ne na trg. Leta 1910. je bilo v Novem Jorku 586.193 žensk zaposlenih zunaj svojega doma. Če bi le te nehale na en dan delati, bi se skoraj ustavilo vse gibanje. V šolah bi ne bilo poduka, kajti v ljudskih šolah podučujejo skoro same učiteljice, v gostilnah in kavarnah bi ničesar ne bilo dobiti, vsi pisalni stroji bi stali, telefoni bi počivali, perilo bi ne blo oprano, v hotelih bi ne bilo postrežbe, velike tovarne bi deloma ne moglo delati. Stavko hočejo vprizoriti koncem septembra ali začetkom oktobra.

Soči.

Oj, Soča, meja ti krvava, nebroj zdaj src ob tebi trepeta, naj bluje ogenj vrag srditi, ne strašijo se muk, gorja.

Tvoj čar oskrnil je sovražnik bregova p'jana sta krvi — bolesti polna ni še kupa, junakov borba še rotni.

Stoj trdno kakor kraška skala, ne boj krvi se, niti ran — zdaj bij, pokaži silo svojo in narod tvoj ne bo tlačen!

Hinko Medič.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Rdeči križ«: Gospod in gospa Peter pl. Grasselli v Ljubljani 20 kron, v počestitev spomina na blagopokojnega gospoda Ferdinanda Souvana in pisarna dr. Vlad. Ravniharja v Ljubljani 20 kron, in neke kazenske poravnave. Skupaj 40 kron.

Za »Zavod za vojni oslepele vojaške«: Ferdinand Roš iz Hrastnika 50 kron, v spomin svojega umrlega sina, g. učitelja K. Barle iz Metlike 17 kron, zbral v proslavo z veliko srebrno hrabrostno svetinjo odlikovanega metliškega junaka c. kr. čast. namest. g. Joška Grabrovskega (darovali so: K. Barle, J. Berne, E. Fux, J. Grabrovske, Fer. Habjan, dr. Hizelsberger, J. Mechora, A. Pakar, Fr. Prezelj in Terzija Salloker.) Junaku slava, darovalcem hvala! — in gospa Rozalija Vester iz Ljubljane 10 kron. Skupaj 77 kron.

Za »Goriške begunce«: Ga. Rozalija Vester iz Ljubljane 6 kron.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Ferdinand Roš iz Hrastnika 50 kron, v spomin svojega umrlega sina in založništvo češke budjeviške pivovarne v Ljubljani 10 kron v spomin blagopokojne gospe Marije Krapešve. Skupaj 60 K. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. septembra: Andrej Bõx, honvedski pešec, 29 let, v mestni bolnici za silo, Pokopališča cesta 19.

Dne 16. septembra: Fran Kadunc, župnik v p., 68 let, Kopališka ulica 7.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 300-2 Sreda 1. srčali tlak 736 mm

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop. 9. zv.	741-9 741-5	22-1 15-8	sl. jug brezvetr.	brezoblač jasno
18.	7. zv.	738-6	10-4	sl. svzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 15-4° norm. 14-6°. Padavina v 24 urah mm 0-0.

MATTONI'S
JEDINSTVEN V SVOJOS ANALITIČNOJ KAKVOČI
NAJBOLJE ODVAJNA NAJŠEIR NAR. PORODIČNO PICE
GIESSHÜBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIKNI
KISELI IZVOR

Dober tek

Je dobra stvar! Zanimarjaj ga nikar!

Dober tek

Imaš vsak dan, ako vživaš

Želodčni likor »FLORIAN« je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zamán kupoval drago in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila »FLORIAN« Ljubljana.

Padel je dne 30. avgusta ob besarabski meji naš preljubljeni, predobri sin in brat, gospod

Avgust Trojanšek

nadporočnik v rezervi, bivši c. kr. višji poštni uradnik v Trstu.

Boril se je za domačo grudo, katero je tolikanj ljubil, da je dal za njo svoje cvetoče življenje. Hrabri junak, blag in časten ti spomin!

Stob pri Domžalah, dne 17. septembra 1915.

Avgust in Františka Trojanšek starši.

2333

Vinko in Miko brata - vojaka.

ZAHVALA.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše iskrenoljubljene, dobre soproge, matere, stare matere, sestre in svakinje, gospe

Marije Krapeš roj. Krašna

vsem darovateljcem prekrasnih vencev in šopkov, gg. pevcem za ganljive žalostinke, vsem onim, ki so spremenili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti, sploh vsem, ki so nam na ta ali oni način tešili bridko bol, izrekam v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov tem potom najprejnejšo zahvalo.

2339 Fran Krapeš, restavratir in kavarnar v Ljubljani.

ZAHVALA.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše iskreno-ljubljene, dobre matere, stare matere, tašče, sestre in tete, gospe

Franciške Kodrič roj. Štefanič

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo. Posebna hvala pa bodi vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov, sorodnikom, znancem in prijateljem Šentvidčanom ter sploh vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

V LJUBLJANI, dné 17. septembra 1915.

Globoko žalujoče rodbine Kodrič, Zidar, Dorschel.

Zahvala.

Za obile izraze presrčnega sočutja, za prekrasne cvetke in za mnogoštevilno častno udeležbo pri pogrebu našega nepozabnega predobrega očeta in deda, gospoda

Ferdinanda Souvan

izrekamo tem potom vsestransko našo iskreno zahvalo.

V Ljubljani, dné 18. septembra 1915.

Žalujoče rodbine

Souvan, vitez Bleiweis-Jrsteniški in Urbanc.

Meblovano stanovanje

z 2 malima sobama ali 1 večjo sobo s porabo kuhinje **se išče**. Ponudbe pod „meblovano/2282“ na upravništvu »Slov. Naroda«. 2282

Mirna stranka brez otrok **išče za takoj**

stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami. Ponudbe pod „poštini predal 88“ na upravništvu »Slov. Naroda«. 2341

Vajenke

za damsko krojaštvo sprejme

Roza Medved 2332

Ljubljana, Mestni trg št. 24/III n.

Učenka

ali tudi že izučena, zdrava, krepka, z dobrimi spričevali **se išče** z ugodnimi pogoji sprejme v modno trgovino v Ljubljani. Pismene ponudbe naj se pošljejo pod šifro „Prihodnost 1915“ na uprav. »Slov. Nar.«.

Kupi se mlad 2303

: pes :

foksterijer

Ponudbe pod „Praga“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«. 2339

Prodajalka

išče primerne službe v katerikoli trgovini. Kdo, pove upr. »Slov. Nar.« 2339

Kupim vsako množino ježic in vsake vrste kože

JOSIP PRESKER

trgovina s kožami Ljubljana, Poljanska cesta 73. 2347

Lepa dvanadstropna

VILA

z velikim vrtom v Ljubljani, **se ugodno proda**. 2023

Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Kupi se star, kratek, dobro ohranjen

glasovir

Cenjene ponudbe na upravništvu »Slovenskega Naroda« do 20. septembra pod šifro „star glasovir/2304“.

Prodajalka

manufakturne stroke, dobra moč, **dobro mesto**. Ponudbe, po mogočnosti tudi slika ki se povrne, naj pošlje na trgovino: **JOSIP ROŽIČ v Pregradi kraj Rogatec**. 2287

Kupujem sveže

česplje in bruske

za destilacijo žganja po najvišji ceni.

GABRIJEL ERŽEN 2106

Zapuže pri Lescah, Gorenjske.

150 metrskih centov grozdja

rdečega, **se proda** v Komnu na Krasu na trti ali obrano. Kleti, sodi ter priprava in prostori se eventualno dajo v najem. 2342

Reflektanti naj ponudbe ekspresno in duplo pošljejo na **Ivan Schiwitz, Maribor, Bärgerstrasse 7/III. Ivan Schiwitz, Komen (Primorsko)**.

V knjigovodstvu in trgovskem dopisovanju dobro izurjen, inteligenten, zmožen slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika v govoru in pisavi, trgovsko izobražen, **Ljubljana, vojašine prost**.

želi službe

v kaki pisarni ali v večjem oziroma drugem podjetju. Nastop po dogovoru. Ponudbe na upravništvu »Slovenskega Naroda« pod naslovom „**K. L. 2323**“.

Kupim vsako množino **lanenega olja**

ali 2325

firneža.

Ponudbe na:

OTON STAGE

Beljak, Bismarkstrasse Nr. 3.

Spreten

knjigovodja

vešč kolonijalnega in žitnega blaga, zmožen slovensčine in nemščine

— se sprejme takoj. —

Ponudbe pod „Kolonijal/2329“ na upr. »Slov. Naroda«. 2339

Ponujajte

želo d

Kolinski tovarni v Ljubljani. 2319

Ženitna ponudba.

Soliden gospod v 27 letu želi znanja s pridno, pošteno in simpatično gospico, ki bi imela veselje do trgovstva. Dobro je, če ima okrog 2000 K gotovine, vendar se bo v prvi vrsti oziralo na osebnostne lastnosti. Tozadnje resne ponudbe ako le mogoče opremljene s sliko, ki se bo vrnila, naj se pošljejo pod „**Novi dom/2280**“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Za begunce! Za begunce!

2 popolnoma opremljeni stanovanji

s 3 sobami, kuhinjo, verando **se odda** na deželi blizu mesta. Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda«. 2297

Knjigovodkinja

starejša moč, z dolgoletno prakso, izvrstnimi izpričevali, perfektna korespondentinja, strojepiska in urna računarica, **želi primernega mesta**.

Ponudbe pod „**J. G./2328**“ na uprav. »Slov. Naroda«. 2328

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišežen patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Ovčjo volno

vseh vrst in vsako množino

2117

kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija.

Vezenje na roko in stroj.

Plisiranje.

Zunanjim naročilom se ustrezno vestno in točno.

Ignacij Ranzinger

asistent c. kr. pr. južne železnice

Jadviga Ranzinger roj. Malnerič

2348

— poročena. —

Ortomelj

dne 16. septembra 1915.

Zagorje

KINO CENTRAL

I v deželnem gledališču

danes v soboto, jutri v nedeljo in v ponedeljek:

Velika senzacionalna, globoko genijna življenska slika po resničnem dogodku:

Cvetke ljubezni — cvetke smrti.

Krasne scenerije, čudovita fotografija, izvrstno igranje! Brezprimeren uspeh!

Osebne zasluge.

Prvovrstna učinkovita veseloliga iz umetniškega življenja. Viharen smeh.

Zakaj sem tu?

Komično.

Najnovejše kinematografično vojno poročilo.

Velika senzacija v KINO IDEAL.

Sobota 18., nedelja 19., ponedeljek 20. septembra.

„Maščujoča ljubezen“ ali „Plesalka iz črne taverne“.

Krasna pravljena drama v 4 dejanjih. V glavni vlogi Franciska Bertini.

Pač lepa je vojaška ljubezen.

Veseloigra v 2 delih. V glavni vlogi Ana Müller-Lincke.

Samo vi

„KINO IDEAL“

Samo 3 dni.

2337

Učenec

se sprejme za dimnikarsko obrt.

Z vsa oskrbo. Izve se pri g. Izidorju Seberlu, Jesenice, Fuzine 89. ali pri sodrugi v Ljubljani.

2265

Sveže češplje

in

hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najboljših cenah 2014

veležganjarna sadja
M. Rosner & Co., Ljubljana.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z RIA balzomom. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Komeny, Košice (Kassa) i Postfach 12/22, Ogrska. 1842

Ježice

kupuje v vsaki množini
Alex. Rosenberg,
Gradec, Elisabethengasse št. 6.

Volno

ovčje, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večje množine pošljem petnika osebno prevzet. 2031

Veletrgovina R. Stermecki
Celje št. 15, Stajersko.

Vojno zavarovanje

okrajni oddelok za politični okraj Krško pomočnega zaklada za vdove in sirote za vsa oboroženo silo je prišel svoje poslovanje v hiši c. kr. okrajnega glavarstva v sobi c. kr. davčnega urada v Krškem. Pridni, zanesljivi ter pri strankah dobro vpeljani sodrujnik dobe tukaj trajni zaslužek in naj se zgledajo pismeno ali ustmeno pri vodji oddelka. Krško, dne 9. septembra 1915.

Pričetek šole.

Na deški meščanski šoli v Krškem se prične pouk in sicer v vseh razredih dne 1. oktobra.

Sprejem učencev se vrši dne 28., 29. in 30. septembra t. l.

2826

Ravnateljstvo.

Zajamčen uspeh

ali pa denar nazaj. Zdravniški lekarski o izvršnem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblatveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Polzkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8- Razpošiljanje strogo diskretno. 2316

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Slavem jelen“, drogeriji Kano in „Adrija“.

Razpis službe.

Županstvo občine Vrhnika razpisuje službo pomočnega

občinskega uradnika.

Prednost imajo taki, ki so pri kaki občini že uradovali. Odiralo pa se bode tudi na mlade začetnike, zlasti take, ki so absolvirali kakšno srednjo ali trgovsko šolo. Dotičnik bi dobil kot praktikant takojšnjo plačo.

Nastop službe takoj. Plača po dogovoru in sposobnosti. Prošnje je vložiti pri županstvu do 1. oktobra t. l.

Županstvo občine Vrhnika,

dne 17. septembra 1915.

Župan: Fran Tršar.

EN MILIJON

lahko dobite, če se udeležite glavnega žrebanja c. kr. razredne loterije, katera se začne 8. oktobra.

2824

Žrebanja so vsaki dan do 6. novembra in lahko v najugodnejšem slučaju

en milijon kron dobite.

Najmanj pride k razdelitvi

1 dobitnik za 700.000 kron in
1 dobitnik za 300.000 kron.

Vsak drugi žreb je izžreban.

Izžrebano bode sedaj 64.000 žrebov v skupnem znesku 18 MILIJONOV 356 TISOC KRON.

Takojšnja

1/8 žreb K 25.—

1/4 žreb K 50.—
1/2 žreb K 100.—
1/1 žreb K 200.—

naročitev potem poštne nakaznice in dopisnice. Tudi po povzetju se naročila izvrše.

Veliki žreb, št. 41.054, kateri je bil z zadnjo premijo K 700.000 izžreban, je bil pri nas kupljen.

BANKA EDUARD BELLAK & Cie., Dunaj I. Börsegasse 14.

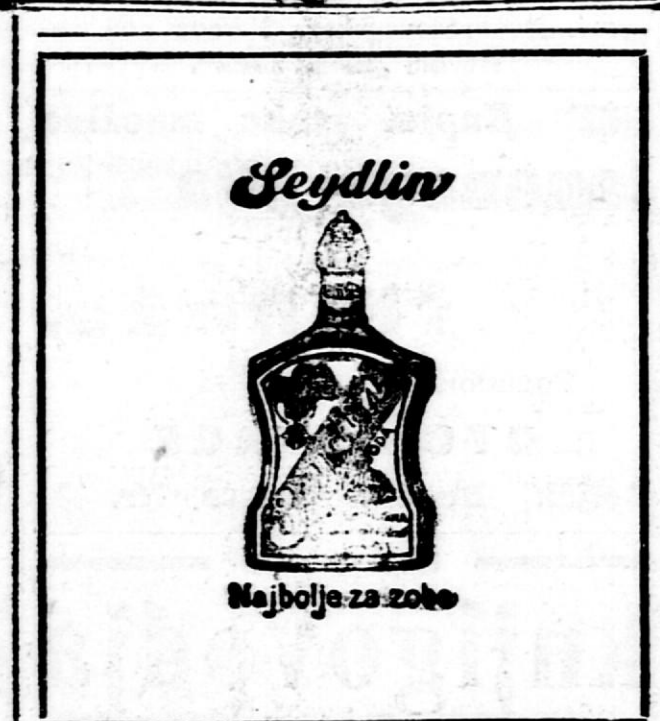
2 meblov. mesečne sobe

z vporabo kuhinje, se išče za takoj. Ponudbe pod „B. L.“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Stara, prvovrstna solingonska tvornica britov išče pri grosistih in mestnih nožarskih obratih najbolje uvedenega

zastopnika.

Ponudbe pod „K. S. 1012“ odpravlja Rudolf Mosse, Köln, Nemčija.

G. Flux

Gosposka ulica 4, I. nadstropje, levo. 2318

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in namočila le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanka.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch, Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporočila veliko zalogo tkanin in glase-rekavice, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurški predmeti. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Predkopači in kopači

se iščejo za trajno delo za neki rudnik. Plača od 5 K naprej za šifto ob 9 urnem delu. Delo se da tudi v akord. Vprašanja na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Velik zaslužek“. 2310

Dana Kobler, absolventinja praškega konservatorija poučuje

klavir

po najnovejši metodi. Pojasnila dnevno od 2. do 4. Mestni trg 7/III. 2290

Svež krompir in čebulo

najboljše kakovosti ponujata najceneje Karel Steiner Anton Schindler in sin Izvoz krompirja Dunaj XII, Bendlgasse 11. Telefon 98148. 2236

!! Kupčevalci, zahtevajte takoj !! Ocenjenik na velike o električnih predmetih in o acetijskih svetilkah vseh vrst. Namizne svetilke, visoke svetilke, svetilke za kolesa in ročne svetilke, žepne svetilke itd. Najcenejši nakup. A. WEISSBERG 2109

Dunaj I., Untere Donaustrasse 23/III. — Slovensko dopisovanje.

Odkorani na razstavi v Radovljici 1. 1904 s časno diplomom in kolajno I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko. Za pristnost se jamči. 1277 Cene zmerne.

Nad 50 let obstoječa parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc Glince, Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46. se priporoča. Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

100 l domače pijače!

osvežujoče, slastne in širajo gašče si lahko vsakdo sam pripravi s majhnimi stroki. V zalogi so ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, mulkatni bruskevec, poprovi metovec, pomarančevac, prazenec, vijalevec. Neupah izključen.

Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma in šnjaja. Sestavine s natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povprečju. Na pet takih porcij dam eno zastono. Za ekonomije, trgovce, večja gospodarstva, delavnice i. t. d. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost ne trpi.

Jan Grolich, Engel-Drogerie, Brno, št. 639, Moravsko.

Franc Furlan
naslednik Paschingove vdove

ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 10
Ambrožev trg šte. 9.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond K 71.944.392.26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 143.150.178.29.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
Cigar pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt.

B. GÖTZL
LJUBLJANA, Mestni trg 19
priporoča
krasne novosti jesenskih in zimskih oblek in površnikov domačega izdelka
po izredno nizkih cenah.
Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

Ali so na pljučih bolni ozdravljivi?

Vsakemu naznanim zastoni, kako sem se rešil obolenja na pljučih, naduhe, kašlja, želodčnih bolečin itd. Cenem pripomoček, ki si ga preskrbi lahko vsak. Pošljite svoj natančni naslov na: **Ivan Zamrazil, Zagreb, Marovska ul. 3.** Mnogo zahvalnih pism.

Učiteljica francoščine

z državnim izpitom se priporoča za posamezne ure, tečaje in pripravljanje za izpite.

Marie-Louise Knoll,
Knafljeva ulica šte. 9, pritriljoje.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914: **K 202,841.494.—**

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. julija 1915: **K 85,944.552.—**

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Priznanje: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO
zapriseženi sodni izvedenec 1767

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestev, vile in zemljišča na izbero. — Tajnost zjamčena. —

Trgovski pomočnik
mešane stroke 2270

se sprejme takoj.

Vešči železnine imajo prednost. — Ponudbe pod „mešana stroka/2270“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejšo **maslo za prsi**, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zjamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.

Suhi dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zjamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pism. Cena kartonu K 2.20 po povprečju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljajte poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpfergasse 49 K, 2. Stock.

Prosim, ogledajte si predležeče oblike nog in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkuš. veččaka.

61 Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4.

POZOR!

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem **Viktor Bajt.**

Naslov za brzojavi: **Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.**

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane **izvrstno splo.**

Priporočila in izpričevala 1408

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Štirloglate strojne žične pletenine
surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

1215—1.

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, za voliere, okensko mrežo ter mrežo za pesek in gramoz, dalje material za ograjevanje, različnih debelosti železna bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šesterokotna, v ognju pocinkana strojna žična pletenina za varstvo proti zalučenju, paljake, fazmerice, voliere, lawn-tennise, Rabinzova stopa, monirsko stavbo, žičaste in ograje iz kovane železa, stopniške ograje, okensko mrežo, ograje za grobe, grubele, pročišča in balkone ter vsa zadenve fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.

Vzorci in vsa pojasnila gratis in franko. Dobiva se pri vseh večjih trgovinah z železrino.

Priporočamo špeciálno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo **KOSTUME** Najnovejša

BLUZE i. Plašče, jope i. **KRILA**
Zalane — domače obleke
Perilo, čepice, modree in modne predmete.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za neveste.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

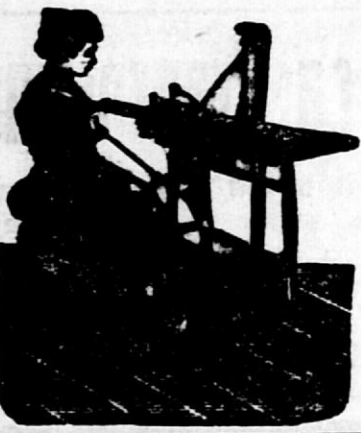
obrestuje hranilne vloge po čistih **4 3/4 %** brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000. **0/0** Ustanovljena leta 1881.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 2,000.000 kron. 2530 Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fondl okroglo 1,000.000 kron.
 Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
 Priporoča nakup srečk za 5. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.
 Zrebanje od 8. oktobra do 6. novembra 1915.
 Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:
 1/1 srečka K 40—, 1/2 srečke K 20—, 1/4 srečke K 10—, 1/8 srečke K 5—.
 Cene za novo vstopilce igralce:
 1/1 srečka K 200—, 1/2 srečke K 100—, 1/4 srečke K 50—, 1/8 srečke K 25—.
 Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po
4 1/2 % čistih.
 2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

GORCEVA ADLER IN ES-KA KOLESA

so pa res **NAJBOLJŠA!**

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli

LJUBLJANA

MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14

„NOVI SVET“ nasproti KOLIZEJA

Inteligenten, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, dober korespondent, trgovsko izobražen, vojaštine prost Tričan želi začasno ali stalno službo v kakšni pisarni ali trgovskem oziroma drugem podjetju. Ponudbe na up. avništvo »Slovenskega Naroda« pod »Takoj ali pozneje« 228.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštne prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvornica ur

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj. Most 685. (Češko).

Nikljasta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoku rokovju K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro K 5—, Vojne spominske ure K 5-50, radijeve žepne ure K 8-50, nikljasta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in travke.

Izposojevanje ob mrliških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone.

Vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svojo veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, doko- lenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Največja izbira

patriotičnih spominskih prstanov.

Najboljše ure

najfinejše svetovne znamke, kakor tudi

zlatnina, srebrnina in namizna oprava.

Cene nizke. Cene nizke.

Za obilni obisk se vljudno priporoča

F. Čuden

Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.

Lastna tovarna ur v Svici.

Cenik tudi po pošti gratis.

Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

Peter Kozina & Komp.

tovarna čevljev

v Tržiču, Gorenjsko

prodaja lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.

Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914	K 740,000.000.—
Vlog dne 30. junija 1915.	„ 46,800.000.—
Rezervnega zaklada	„ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po brez odbitka. Hranilnica je **pupillarno varna** in

stoji pod kotrolo **c. kr. deželne vlade.**

Hranilnica posoja na zemljišča in posloppja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.